

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

207. Meddelelse. Januar 1933.

B. Vejledninger.

Æbleblomsternes Bestøvningsforhold.

Da ethvert Forhold, som kan forbedre Frugtudbyttet af vore Æbletræer, maa tages under Overvejelse ved Anlæg af Frugtplantninger eller Ompodning af ældre Plantninger, kan man ikke, ved Valg af Sorter, undlade at tage Hensyn til Sorternes Befrugtningsforhold.

Ved Forsøg og Undersøgelser, saavel danske som udenlandske, er det godtgjort, at de allerfleste Æblesorter sætter mere og bedre Frugt ved Krydsbestøvning end ved Selvbestøvning; derfor er det nødvendigt, at der ved Sortsvalget tages Hensyn til Sorternes Bestøvningsforhold.

Den Ernæringstilstand, Træerne er i, har ogsaa meget stor Indflydelse paa Frugtansætningen, idet Befrugtningsorganerne, Pollen og Støvvej, er bedre udviklede paa velpassede og rigtigt ernærede Træer end paa daarligt passede Træer, ligesom Træernes Evne til at ansætte Frugt er større, naar de er i god Kultur.

Naar der ved de Undersøgelser, der er foretaget over Bestøvningsforholdene, ofte er forekommet nogen Uoverensstemmelse imellem Resultaterne, hidrører dette sikkert mest fra, at de til Undersøgelserne benyttede Træer har været i forskellig Ernæringstilstand.

Af de Undersøgelser, der er foretaget paa vore Forsøgsstationer¹⁾, fremgaar det, at en Del af de almindeligt dyrkede Sorter, f. Eks. Bramleys Seedling, Bellefleur de France, Belle de Boskoop m. fl., men især Graasten, ikke kan befrugte sig selv, og ikke eller kun i ringe Grad andre Sorter (se Tabel 1). Saadanne Sorter bør derfor ikke plantes alene eller sammen i større Plantninger. At disse Sorter er saa daarlige til at befrugte andre Sorter, hænger sammen med, at de kun har ringe Mængde daarligt spirende Pollen. For saadanne Sorter er det nødvendigt at indplante andre Sorter, der kan bestøve dem. Der til benyttes Sorter, som producerer meget og godt spirende Pollen, f. Eks. Alfriston, Arreskov, Beauty of Bath, Bismarck,

¹⁾ Tidsskrift for Planteavl, 26. Bind, Side 538, 34. Bind, Side 348, og 36. Bind, Side 350.

Bodil Neergaard, Broholms Æble, Cox' Orange, Cox' Pomona, Drejæble, Elmelund, Filippa, Guldborgæble, Katrineæble, Kolde-mosegaard Reinette, Lanes Prince Albert, Maglemer, Møllers Venus, Rød Astrakan, Skovfogedæble, Slotø, Transparente blanche og Vosnæsgaardæble, der alle er Sorter med meget og godt Pollen.

Sorter, som skal befrugte hinanden, maa have samme Blomstringstid. Under vore Klimaforhold har de fleste Sorter i en kortere eller længere Periode fælles Blomstringstid. Dog findes der meget tidligt og meget sildigt blomstrende Sorter. I Tabel 3 findes en Oversigt over en Del af de mere almindelige Sorters Blomstringstid, Pollenmængde og Pollens Spiredygtighed, de to sidste vil dog sikkert, som tidligere nævnt, være meget afhængig af Træernes Ernæringsforhold.

Tidligt blomstrende Sorter er Astrakan, Beauty of Bath, Dronning Louise, Filippa, Graasten, Ildrød Pigeon, Katrineæble, Maglemer, Møllers Venus, Pederstrup, Skovfogedæble, Sønderkov og Transparente blanche. Sildigt blomstrende Sorter er Arreskov, Cox' Orange, Cox' Pomona og Signe Tillisch.

I Frugtplantningerne bør der altid sørges for, at der er nogle Sorter, der har meget og godt Pollen, og at Nabosorter har fælles Blomstringstid. I bestaaende Plantninger, hvor Befrugtningsforholdene er utilfredsstillende, kan dette lettest afhjælpes ved at indpode Sorter, som er gode Bestøvere.

I Almindelighed kan der regnes med, at Sorter, der kun har lidt og daarligt spirende Pollen, altid vil være daarlige Bestøvere.

Tabel 2 giver en Oversigt over nogle Bestøvningsforsøg med Gul Graasten. Denne Sort har, som tidligere nævnt, meget daarligt Pollen og er selvsteril. For at faa den til at sætte Frugt er det derfor nødvendigt, at den bestøves af andre Sorter, men de forskellige prøvede Sorter er mere eller mindre gode.

Det er især pCt. ansatte Frugter efter to Maaneder, som har Interesse, og som det fremgaar af Tabellen, har især Sorterne Dronning Louise, Filippa, Fuhræble, Guldborgæble, Lyngbyæble og Pederstrup været gode. Billingæble, Gyllenkroks Astrakan, Møllers Venus, Rød Astrakan og Transparente blanche har været ret gode. Med Skovfogedæble, Sønderkov og især Elmelund har pCt. ansatte Frugter efter 3 Ugers Forløb været god, men senere er de alle faldet af, mulig paa Grund af utilstrækkelig Befrugtning, men det kan dog ogsaa skyldes andre Aarsager.

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes paa ethvert Postkontor og hos Postbudet under Navn af: Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Abonnementsprisen er 1 Kr. om Aaret, Postpenge iberegne.

Bilag til 207. Meddelelse.

Tabel 1. Nogle Æblesorters Bestøvningsforhold.

Sortsnavn	Nr.	Befrugtningsforhold	Evne til Bestøvning af andre Sorter	Pollenproduktion	Pollens Spiringsprocent	Eksempler paa Sorter, som egner sig til Bestøvere
Alfriston	1	steril ¹⁾	udmærket	6	88	5-8-15
Belle de Boskoop	2	delvis fertil	meget daarlig	7	33	8-9-16-19-18-20
Bellefleur de France	3	steril	do.	8	53	1-5-8-4-15-18
Bismarck	4	delvis fertil	meget god	8	87	8-15-16-19-20
Bodil Neergaard	5	?	udmærket	9	92	8-9-19
Boiken	6	delvis fertil	daarlig	7	42	8-9-16-12
Bramleys Seedling	7	delvis steril	do.	7	66	1-5-8-9-12-15
Cox' Orange	8	steril	udmærket	8	90	1-5-9-15-12
Cox' Pomona	9	delvis steril	do.	10	94	8-15-18
Dronning Louise	10	steril	god	6	67	8-9-12-15
Elmelund	11	delvis steril	meget god	6	94	8-9-12-15
Filippa	12	do.	udmærket	7	91	8-9
Gul Graasten	13	steril	meget daarlig	2	4	4-12-15-14-18-19-20
Guldborgæble	14	do.	udmærket	8	93	8-9-12
Ildrød Pigeon	15	delvis fertil	meget god	8	77	1-4-8-9
Møllerskov	16	delvis steril	do.	7	78	8
Nonnetit (Flaskeæble)	17	do.	daarlig	4	67	8-9-12-18
Pederstrup	18	do.	meget god	7	69	8-9
Skovfogedæble	19	steril	udmærket	8	95	8-9-12-20
Transparente blanche	20	delvis fertil	do.	9	93	4-19

¹⁾ steril og fertil skal forstås som selvsteril og selvfertil.

Tabel 2. Bestøvningsforsøg med Gul Graasten.

Gul Graasten ♀, bestøvet med	Fuld Blomstring 1927	Pollens Spiringsprocent	pCt. ansatte Frugter	
			efter 3 Uger	efter 2 Maaneder
Belle de Boskoop	²⁹ / ₅	33	0	0
Bellefleur de France	³ / ₆	53	0	0
Billingæble	²⁷ / ₅	26	42	8
Bismarck	²⁸ / ₅	87	38	4
Bramleys Seedling	¹ / ₆	66	0	0
Dronning Louise	²⁸ / ₅	67	67	22
Elmelund	²⁸ / ₅	94	80	0
Filippa	²⁹ / ₆	91	71	42
Fuhræble	²³ / ₅	94	70	20
Gul Graasten	²⁸ / ₆	4	0	0
Guldborgæble	²⁸ / ₅	93	50	25
Gyllenkroks Astrakan	²⁸ / ₅	51	54	8
Lyngbyæble	²⁸ / ₆	61	42	25
Maglemer	²⁰ / ₅	83	33	22
Møllers Venus	²⁸ / ₅	92	38	8
Pederstrup	¹ / ₆	69	60	20
Rød Astrakan	²⁶ / ₅	86	71	14
Skovfogedæble	³¹ / ₆	95	38	0
Sønderskov	²¹ / ₅	43	25	0
Transparente blanche	²⁷ / ₅	93	50	10

Tabel 3.
Blomstringstid, Pollenproduktion og Pollens Spiring. 1927.

Sortsnavn	Blomstring			Første Støvknapper aabne	Støvdrager- nesUdvikling 1-10	Pollen- mængde 1-10	Pollens Spirings- procent
	begyndt	fuld	aflutiet				
Alfriston	22/5	1/6	12/6	25/5	6	6	88
Arreskov	23/5	2/6	16/6	29/5	8	10	93
Beauty of Bath	20/5	28/5	16/6	22/5	4	7	91
Belle de Boskoop	28/5	29/5	10/6	25/5	8	6	33
Bellefleur de France	23/5	2/6	12/6	26/5	8	8	53
Bismarck	16/5	25/5	12/6	18/5	7	8	87
Blenheim	21/5	1/6	14/6	29/5	8	4	34
Bodil Neergaard	23/5	5/6	18/6	25/5	9	8	92
Boiken	23/5	9/6	18/6	22/5	6	8	42
Bramleys Seedling	23/5	1/6	12/6	26/6	6	8	66
Broholms Æble	23/5	3/6	18/6	25/5	9	9	91
Casseler Reinette	23/5	1/6	14/6	25/5	8	9	61
Cox' Orange	27/5	6/6	16/6	28/5	8	7	90
Cox' Pomona	27/5	5/6	18/6	29/5	9	10	94
Drejæble	25/5	5/6	17/6	25/5	8	6	85
Dronning Louise	18/5	25/5	14/6	18/6	6	6	67
Elmelund	21/5	28/5	7/6	26/6	5	6	94
Filippa	19/5	29/5	10/6	21/5	7	7	91
Graasten fra Frederiksberg	18/5	28/5	10/6	21/5	1	1	10
Graasten, gul	17/5	28/5	8/6	19/5	3	2	4
Graasten fra Vallø	18/5	28/5	10/6	22/5	2	1	11
Guldborgæble	19/5	28/5	12/6	21/5	7	10	93
Ildrød Pigeon	20/5	30/5	12/6	22/5	8	9	77
Katrineæble	20/5	28/5	14/6	23/5	8	7	95
Koldemosegaard Reinette	23/5	28/5	4/6	22/6	6	7	87
Lanes Prince Albert	23/5	1/6	14/6	25/5	8	9	83
Maglemer	18/5	28/5	12/6	21/5	9	8	83
Møllers Venus	18/5	28/5	16/6	21/5	8	7	92
Mølleskov	23/5	28/5	8/6	25/5	7	6	78
Nonnetit	23/5	6/6	14/6	25/5	4	5	67
Pederstrup	20/5	1/6	12/6	23/5	7	6	69
Rød Astrakan	14/5	25/5	5/6	20/5	7	7	86
Rødt Ananasæble	22/5	31/5	12/6	23/5	5	6	52
Signe Tillisch	28/5	2/6	18/6	28/5	4	8	77
Skovfogedæble	20/5	31/5	14/6	28/5	9	7	95
Slotø	23/5	31/5	18/6	28/5	4	7	93
Springrove Codlin	24/5	3/6	16/6	25/5	8	7	60
Sønderskov	11/5	21/5	4/6	18/5	6	7	43
Transparente blanche	18/5	27/5	9/6	20/5	9	7	93
Vosnæsgaardæble	25/5	2/6	20/6	22/5	8	7	95